

Een buitenaardse levensvorm in de tuin!

Wilbert Hetterscheid

Alhoewel de lezer van dit blad vast een voorkeur heeft voor houtige gewassen, voel ik me verplicht iets te schrijven over een wel zeer bizarre kruidachtige plant, die onlangs in mijn tuin bloeide en de nodige opschudding veroorzaakte.

Het betreft hier een plant waarvan de vorm moet zijn uitgedacht door Dr. Frankenstein zelf. Het betreffende monster is een knolgewas uit de Aronskelkfamilie, luisterend naar de illustere wetenschappelijke naam *Helicodicerus muscivorus*. Ga daar maar aan staan!

Helicodicerus muscivorus: bloeiende plant met driedemenisonaal blad en de bloei, foto Wilbert Hetterscheid

De geslachtsnaam betekent 'twee wenteltrapvormige horens' en de soortaanduiding betekent 'vliegeneter'. De plant heeft gecompliceerde, driedimensionaal gestructureerde, bladeren. Zo'n blad is voetvormig gelobd ('pedatilobaat') en bestaat uit drie hoofddelen, waarvan de middelste langwerpige en ongedeelde is, maar de twee buitenste zijn opgedeeld in meerdere langwerpige lobben. Die twee buitenste delen zijn verticaal gericht en vervolgens als een wenteltrap rond hun as gedraaid en dat verklaart de geslachtsnaam.

Veel afschrikwekkender is de bloei. Uit het midden van de plant verrijst een bloeiwijze, zoals bij alle Aronskelkachtigen, bestaande uit een verdikte cilinder met daaromheen een schutblad (denk in de simpelste vorm aan *Anthurium*). Bij *Helicodiceros* is het schutblad ('spatha') verdeeld in een basale, dichtgevouwen, vrijwel cilindrische kamer en een daarboven open, spreidend, deel. Dat laatste deel staat horizontaal af en heeft de kleur van vlees en is geheel bezet met zwarte haren. Uit de kamer steekt de bloeikolf ('spadix') naar buiten door een naargeestig donker gat en die ligt vervolgens op het schutblad. Deze kolf zelf is zwart en dicht bezet met zwarte lange haren.

Om de boel wat op te vrolijken, verspreidt de hele bloeiwijze een sterke geur van rottend vlees. Vliegen uit de wijde omgeving worden magnetisch naar deze 'Plant from Hell' getrokken en geraken in een staat van dronkenschap en delirium. Ze vliegen hectisch rond en landen als bezetenen op het schutblad en de kolf. Tenslotte kruipen ze via het donkere gat de buik in. Daar is het een feest van verwarring en misleiding. De vliegen denken dat ze op een kadaver zitten en beginnen te paren en eieren af te zetten. Ondertussen houdt de buik de vliegen vast d.m.v. vele stijve, naar beneden gerichte haren in een schier ongelooflijk complexe constructie (zie foto) waardoor de vliegen niet meer terug kunnen. Na één dag gevangenschap is de buik een inferno van stervende

Kijkje in de buik van *Helicodiceros* met stervende vliegen, verse vliegeneieren en rondkruipende maden, foto Wilbert Hettterscheid

vliegen (vandaar de soortaanduiding 'vliegeneter')
en reeds uitgekomen maden, die zich storten op hun eigen dode ouders. Het lijkt op een klassiek Grieks drama. Ik telde eens 120 dode vliegen in de buik.

In het natuurlijke verspreidingsgebied (Corsica, Sardinië en de Balearen) zou bestuiving optreden en gaat de plant vervolgens vruchten maken, maar in gevangenschap komt dat er meestal niet van. De bestuiver met het goede gedrag is er blijkbaar niet.

Het imiteren van kadavers is iets wat in de Aronskelkfamilie niet ongewoon is. Berucht is het geslacht *Amorphophallus* (waar ondergetekende ook nog wel het een en ander over zou kunnen vertellen...). De Engelsen noemen deze plant dan ook de 'Dead horse Arum'. Inderdaad lijkt de bloei wel op de achterkant van een dood paard, compleet met Misschien tijd om nu even te stoppen.

Na dit alles kunt u zich afvragen of een liefhebber van dergelijke planten wel vrij over straat zou mogen lopen. Ik ben het met u eens. Gelukkig zijn er geen wetten tegen het houden van terroristische planten.....